

جلسه ۳۴

دوره هشتم تقنینیه

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه یکشنبه ۳۰ خرداد ماه ۱۳۱۰ - چهارم صفر ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالانه داخله ۱۰۰ تومان
خارجه ۱۲۰ تومان

فك شماره: يكقران

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۳۰ خرداد ماه ۱۳۱۰ : (۴ صفر ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) اقتراح شنب
- ۳) طرح و تصویب لایحه راهبر و جوه دولتی در بانکهای دولتی
- ۴) شور و تصویب لایحه واگذاری ابنیه دولتی با اموال
- ۵) تصویب لایحه راهبر و جوه دولتی
- ۶) بولغ و دستور جلسه بعد - غنم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل کردید

صورت مجلس روز یکشنبه بیست و سوم خرداد ماه را آقای مؤید احمدی (مجلسی) قرائت نمودند

۱- تصویب صورت مجلس

ولیس - در صورت مجلس نظری نیست! (انظارهای بلند) صورت مجلس تصویب شد. امروز میبایستی که شنب را تجدید کنیم اقتراح می کنیم. عده حاضر در مرکز ۱۰۲ نفر و بهر شنب هفده نفر هستند و بیلاوه به شنبه يك و دو سه و چهار و پنج يك نفر افزوده میشود.

(اقتراح بعمل آمده شنب شش گانه بطریق ذیل معین شدند)

شعبه ۱ - آقایان : ارکانی - دکتر شیخ - لاریجانی حاج میرزا حسن خان - سقندباری - حسنعلی میرزادولتشاهی

دهستانی - احتشام زاده - طباطبائی دبیا - فیهمی - دادگر - امیر عامری - سید مرتضی و توف - میرزا احمدخان صفاری - محمدناصر خان قشقایی - پوشهری - چایچی - منتضی.

شعبه ۲ - آقایان : امیرحسن خان بختیاربی - حسینقلی خان نواب - کازرونی - بیات - ایزدی - ملک آرائی - دستانی - نواب - فتوحی - فرش - انسر - کلبانی اورنگ - منتهم سنگ - ابوالحسن خان بهربیا - مفتی مؤید احمدی.

شعبه ۳ - آقایان : شریفی - افندی .. محمد تقی خان اسعد - حاج میرزا حبیب الله امین .. مولوی ..

۲۴ عین مذاکرات مشروح سی و چهارمین جلسه از دور اول هشتم تقنیه . (مطابق قانون ۵ آذر ماه ۱۳۱۰)

دائرة تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

۲۴ اسامی عالیین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

مؤلفین یا اجازة - آقایان : تیموتوش - نامری - آشتیانی - ارباب کچسرو - حاج تقی آقا و جاب زاده - چایچی - تربیت - میرزا محمد خان وکیل - عدل - حبیبی - سیدی - بروجردی - بونی آقا و جاب زاده - میرزا یاسی - آدینه جان پارمیلی - شریعت زاده - مؤلفین بی اجازة - آقایان : حاج محمد رضا بهبهانی - اعظم زنگه - آقا رضا مهدوی - بیات ماکو - مولوی

فرمودند و مذاکرات بقدر لازم شد و اینها باید از اینجا شروع کنم و عرض کنم که این نظر آخری که فرمودند بنده در آنجا هم عرض کردم که اگر مجلس صلاح بداند بنده متعلق بدارم یعنی که دولت دستش باز باشد از آنجا کند فروش را ولی از این عبارتی هم که اینجا نوشته این مسئله منافی و اینها پیش نمی آید بجهت اینکه مجلس نگفته است که فلان اینها را مثلا دولت بفروشد بلکه گفته آنها (یعنی الوارای که تحت قابو میشود) بفروشد لهذا وقتی که گفته شد بیک شخص معینی یا اشخاص معینی بفروشد دیگر منافی با اهل بروجرد و خرم آباد و اینکه باید کسی بیاید بگوید من طالب مردم پیدا نمیکند . اما در اصل مسئله فروش خیال مندرگه شد و ممکن است بازم بشود و از طرفین نکلی گفته میشود شاید هر دو یک وجهی دارد تا حدی صحیح است و نظر دولت البته در این باب بارافرا و کسک و مساعدت با آنها است چه حالا چه در آینده صد این نیست که تحویل بشود صد این نیست که عایدات کلی از این باب عاید دولت بشود و حتی صد هم این نیست که مخارجی که دولت کرده است آنها را استرداد بکند این غیر ممکن است دولت برای مقاصد سیاست داخل خودش مخارجی کرده است و بناهایی کرده است ولی این دوسه سال که این کار طول کشید البته باید مرور زمان اینها بخور بگیرد و زمان بگذرد عایدت بستانای در عملهای سر پوشیده کنند اینها طول داشت که باین ترتیب عادت کنند و علاوه بر این به کت و زرع و اینها هم عادت نکرده بودند و میکردند و اسباب و آلات و افزار کلی هم نداشته اند فرمودند دولت آنها جیره میداد

مولان این هم جیره میدهد صحیح فرمودند ولی بنده بفرمودند این کار فراهم شده است و یک کمیونی بنام کمیسیون عمران لرستان در آنجا بر قرار شده است و رئیس حکومت لرستان است و بنابنده از مالیه است و بنابنده از رتقون است اینها در خود عمل کرده و مطالعه کرده اند و مطلب را مدعی است که این کار را پیشنهاد میکنند اولاً مسئله واکتار کردن که مال آنها باشد چه بفروش چه بپرفروش

چرا نمیکردند که اسلام آنها باشد دلایل خیلی واضح است هر چه که ملک هارا باها داده اند و ندسته اند و بزم مخارجش را دولت کرده تعمیراتش را هم دولت کرده جیره هم باها داده اند بنده شده که این ملک ما خراب شده و آن هیچ اهمیتی نمیدهند و نادرش هم که می افتد مامور دولت باید نصب کنند پس نامال خودش نباشد که مرافقت کند و خراب نشود مثل خانه خودش فایده ندارد یک جانی خیال میکنند که موفنا در یک جانی نشسته اند و بددم باید بروند در صورتیکه مقصود این بود که تحت قابو بشوند و بطور همیشگی خانه و لاشان آنها باشد زراعت هم بکنند و مثل سایر مردم مملکت اهل زراعت بشود و اما چرا وقتی بنا داده میشود بعنوان فروش استراحت پس از مطالعات است البته ممکن بود میجان و آنگران شود ولی پس از مطالعات اینطور صلاح دانستیم که کلیه تشخیص داده شده که عنوان فروش باشد که در مقابل یک چیزی بیع و شری واقع شود و به ملکیت مسلم او منتقل شود و آنها البته قیمتش را با فاسطی که باو تحدید می رانی نبود و دولت بگیرد این به سلاح اقرب است از اینکه گفته شود که باها بخشیدیم تا حالام بخشیده بود تا حالام نه اجازه میگرفت نه چیزی عنوان بخشیدن مثل خاصانجانی اضافی زمان قدیم میشود یک چیزی است که موقه بیک سیرده شود اگر زراعت هم بکنند خیال میکنند که بگروزی او را بیرون میکنند اما وقتی که عنوان فروش شد این بیع و شری مالک شده است و عرض کردم که هیچ نوع تحمل سنگینی منظور نیست که باو بشود و بعد از آنکه اینها در آنجا بر قرار شدند و عایدی پیدا کردند و کت و زراعت کردند در صورتیکه صد این است که از خرمن امسال هم آنها را بمال خودشان بگذارند یعنی اکثرشان را حالا استثنائی باشد ولی نظر بر این بود که در خرسان و ارباب طهران و سایر جاها که مسأله این مقصود حاصل شده است در لرستان است و مدعیانم قصد این بوده که جیره موقوف شود زیرا نمیشود سالان سال جیره باها داد که بیرون قلمه نمیشوند

و سرت را از خودش نداند و همینطور روزی هم فلان قدر کندم و جیره بدهند و بخورد و همینطور روز بشمارد دسال بیست سال اینها باید در آنجا بر قرار شوند و از امسال این کار هم برام بپندد در اینصورت دولت هم مخارج عمداً کرده است برای آنها اگر بتدریج اینها مالک شوند و یک چیزی با فاسط بدولت عاید شود بویلیکه از متن بودجهٔ مملکتی صرف شده هیچ زبان ندارد فقط نگرانی که ممکن است بعضی آقایان داشته باشند مثل اینکه آقای اضیاب می فرماید این است که شاید متن قانون اجازه بدهد که به قیمت کلی فروخته شود با فاسط کما کرانی که او خواند باین را بیاورد اسلادولت همچو تصدیرا ندارد و صلاحش هم نیست و مطابق سیاست هم نیست که این کار را بکنند اما برای توضیح این مطلب آنچه که موافق قدم ما و شما هر دو هست عبارتی بنویسید که واضح تر باشد و ضامن این مطلب بشود حرف ندارم و شاید چنانکه اول عرض کردم بهترین ترتیب همان باشد که در آخر مطلب فرمودند یعنی که دولت کاملاً در قیمت آزاد باشد که هیچ نوع عنوان مزایده و منافی در این کار باشد .

رئیس - آقای روسی (در مجلس نبودند)
رئیس - آقای ملک مدنی
ملک مدنی - موافقم
رئیس - آقای طیلباطی دیبا .
طیلباطی دیبا - همان ترتیبی که آقای وزیر مالیه فرمودند البته نظر دولت اوراق بمال الوار است حالا بنده نه فقط نسبت بوالوار بلکه بکلیه ایلات عقیده ام این است که دولت ایلات را باید تحت قابو کنند ولی این لایحه یک عیب مختصری دارد بنظر بنده عنوان عنوان فروش است نسبت باشخاص بی ضاعت از الوار هیچ پیش بن ندهد است بنده عقیده ام این است که در آخر ماده اضافه شود که یا دولت بفروشد و یا اینکه باشخاص بی ضاعت میجان و آنگار کند مثل این است که فروخته اند هیچ اشکال ندارد .

وزیر مالیه - اگر منظور آقای بی ضاعت این است که حالا بی ضاعت باشد حالا همه بی ضاعتند اگر آینده است که انشاء الله درآید همه با ضاعت خواهند بود منظور این نیست که از حالا بزور ازشان عوض گرفته شود خود این ضاعتشان را هم دولت میدهد کار میدهد خانه میدهد زراعت میدهد بذر میدهد زمین میدهد و قنبره چیز دار شدند یک چیزی با فاسط ارد کنند و ملک هم مال خودشان میشود .
رئیس - آقای رهنما .
رهنما - اظهاراتی که آقای وزیر مالیه فرمودند از نقطه نظر اصل موضوع و اصل لایحه که یک فلاحی است مال دولت و یک مخارجی دولت کرده است کلیه میخواهند الوار را آنجا ببخشند باید مخارج را گرفت نه به حد افراط بدخیل معتدل از آنها گرفته شود و بالاخره مالکیت آنها چون در این بیع و شری مطرح میشود آقایان را نفی علاقه کند و بالاخره آنها از این زندگانی خارج بر دوشی خلاص بکنند این بود خلاص بیانات آقای وزیر مالیه اما اینجا تذکری که آقای اعتبار دادند بنده را هم حقیقه توجیه کرد شاید بعضی آقایان دیگر که را هم متذکر کرده باشد و آن این است که دلیلی ندارد عیال الوارای که تحت قابو شده اند (بطوریکه خودشان اظهار میکردند که الوارای در آنجا اقامت دارند) دولت باها بفروشد در سایر ممالک برای آبادی مزارع برای ایجاد عمران اراضی همینطور میدهند چندین سال واگذار میکنند آب و آنگار میکنند زمین واگذار میکنند صاحب قسم و بذر و این چیزها میکنند که بالاخره یک زمین غیر مهوری را از آباد کنند این یک مال محرز است و خیلی هم خوب است در اینجا هم از الوار را میخواهیم از این زندگانی بدو خلاص بر دوشی نجات بدهیم و بنده حالا تمیضاتم که چرا حتماً باید دولت بیک شکل

البته را خراب کنند چو شرا میزند بدهند در شرا میبرند و خراب میگردند برای اینکه این البته باقی ماند که مجبور نشوند بروند آن توری حالا البته این ترتیب نیست و آنها مانوس شده اند و در این بناها زندگانی میکنند ولی آن دقیقه که بآنها کشته شود این خانه که داری چون آجما حصارى است و در آن چندین خانه و اطاق هست و هر اطاق یک خانوار را نگارند آن دقیقه که یار بگویند پنج تومان از بابت این خانه بیا بده بر او مشکل است بقی هم مشکل است و من نترسد بدهد عرض کرد و چه خوراک روزانه آنها را الان دولت بجهت میگردم هر قدر هم سهل بکنند که پنجاه تومان بشنود این اطاق که نو داری در ده سال در پانزده سال باید بدهی بر او ناگوار است بنظر بنده این منطقی هم که آقای دکتر فرمودند که قدر و قیمت لغوا شد داشت این منطقی و ابروه اش را هم میشود گفت که اگر چندین ماهی بدیم دعوض پاداشی بخدمت و زحماتی که اینها کشیدند و از سحرانوردی صرف نظر کردمان بهتر نتیجه میگیریم و بهتر آنها را تنویق کردیم .

وزیر مالیه - بنده با پیشنهاد آقای اعتبار موافق هستم با نظری که قبلاً فرمودند بهر قسمی که بخواهد بفرشد حالا هم چون در معنی زبانی نبرسانم بلکه بدولت يك اختیاری میدهد که اگر خواست مقید نباشد خوش بشوند و اختیار داشته باشند بجائاً بدهد و هر دو نظر محفوظ است قبول میکنم .

ولیس - (عطاب بمغیر) نظر آنآقایست ؟

مغیر - اگر چه با فرمایشاتی که فرمودند آقای اعتبار اینها را بجای بدهان بدهند با آن - وایق زود تر خراب میکنند معذالك چون پیشنهاد طوری است که دولت اختیار دارد و میتواند بفرشد و مجبور نیست که بجای بدهد کمیسیون هم موافقت میکند .

ولیس - پیشنهادی از آقای شریعت زاده بعنوان تیسره العاقبه رسیده است .

تیسره قبل را پیشنهاد میکنم

(دولت در تعیین میزان قیمت و ترتیب پرداخت سایر شرایط و کیفیت مربوطه بفروش و رعایت هرکه مقتضیات اختیار نام دارد)

شریعت زاده - بنده اساساً با فروش این املاک (بن با عنوان فروش) ولو اینکه هر قدر وجه کم باشد موافقت ندارم زیرا استدلال که یکی از آقایان کردند راجع باینکه دولت باها کمک میکند آن درست نیست زیرا بنظر بنده این استدلال راجع به تمام اشخاصی که از دولت باها کمک میشود مدخلت دارد این اشخاص اشخاصی هستند که اگر خودشان بپهنند که از نتیجه دسترستان مالک این شده اند البته بهتر نگاهداری میکنند طرز ترتیب فکر آنها اینطور است البته شاید در انیه در نتیجه تکامل فکر این عقیده مؤثر باشد البته تر اینانکه دولت هم يك نظر می دارد آقایان نمابندگان هم راجع به سهیلات و طرز پرداخت و خصوصاتی که مایل هستند دولت مراعات بکند بنظر بنده بهتر این است زیرا که در نتیجه تصویب این تیسره بدولت اختیارات نام داده میشود که هر طور مقتضی دانست چه راجع به قیمت و چه راجع بترتیب وصول و چه راجع بسایر شرایط هر کدام مصلحت است رعایت کند که باها يك قراردادهاى ببندد .

وزیر مالیه - این تیسره فی حد ذاته اشکال ندارد و میخواهد يك اختیاری علاوه بر سایر اختیارات با بدهید و بنده قبول میکنم و گمان میکنم این پیشنهاد را آقا وقتى کرده بودید که قبل از آن پیشنهاد بود و آن عبارت همین مطلب را تأمین میکند و شامل این هم هست برای اینکه سریباً نوشته فرمودند هر طور مقتضی بماند بهر نحوی بهر شکلی چه بجای و چه انواع فروش همه این مطالب خوش مندرج است بنا بر این نظر آقا هم تأمین شده است .

شریعت زاده - همینطور که آقای وزیر مالیه فرمودند بنده این تیسره را قبلاً پیشنهاد کرده بودم و بجای استرداد میکنم

ولیس - رأى میگیرم بماده واحده بترتیب پیشنهاد

آقای اعتبار که رضایت دولت و غیر هم تحصیل شد موافقت ورقه سفید خواهند داد

(اغذ و شماره آراء بعد از آمدن ۷۷ ورقه سفید بمندادند)

ولیس - عده حاضر ۸۶ با کثرت ۷۷ رأى ماده واحده تصویب شد .

۵- تصویب لایحه راجع بتکمیل ساختمان راه آهن پيله بازار

ولیس - غیر کمیسیون بودجه راجع باعتبار راه آهن بحث به پيله بازار :

غیر کمیسیون

کمیسیون بودجه لایحه ۴۳۹۶ دولت راجع بمابعد این راه آهن رشت و پيله بازار را مطرح نمود بمابعد ماده واحده ذیل موافقت و اینک راپرت آن را تقدیم می دارد .

ماده واحده - بوزارتین مالیه و طرق اجازه داده بشود که عایدات راه آهن رشت و پيله بازار را پس از وضع مخارج جاری آن مؤسسه از اول فروردین ماه ۱۳۱۰ تا مدت پنجسال برای ساختمان و مرمت و تعدید نواحیات لازمه و خرید لوازم و ائینه راه آهن مزبور تصرف برسانند بودجه مخارج جاری هر يك از سنوات مذکوره در این قانون باید بتصویب هیئت وزراء برسد .

تیسره - وزارت طرق در آخر هر سال نتیجه داد و ماه صورت طبق و خرج سئامیه راه آهن پيله بازار رشت و راه آهن آذربایجان و کشتی رانی دریاچه رضاییه را بیجسای شورای ملی ارسال خواهد نمود

ولیس - ماده واحده مطرح است . آقای طباطبائی دیا

طباطبائی دیا - بنده عقیده ام این است که اولاً لایحه عرب تنظیم نهد چون وزارتخانه مصرف کننده حقیقه وزارت طرق است نه وزارت مالیه باید اینجا نوشته شود که وزارت مالیه مجاز است که عایدات اینجا را بوزارت طرق پرداخت کند و وزارت طرق بصرف برساند بعد هم میخواستم توضیح بخوام از آقای وزیر طرق که تا بحال این راه را اداره میکردند اجازه میدادند صرفه ای اجاره بدهاند مبلغ اجاره چقدر بود ؟ بنده هم فرماید مقدور از این اسلاحتا چه است ادامه اسلاحتا میدادند

شود و راجع به بصره هم بنده يك عرض دارم این بصره در لایحه دولت نبود ظاهراً در کمیسیون بودجه علاوه شد ولی هیچ مربوط به این ماده نیست و راه آهن آذربایجان و کشتی رانی دریاچه رضاییه مربوط به ماده نیست باید آنرا بعنوان ماده دو پیشنهاد کنند

مغیر کمیسیون بودجه (دکتر طاهری) - اشکال را که نماینده محترم فرمودند به عقیده بنده آنچه راجع به طرز تنظیم و اضافه تیسره است که اشکالی ندارد زیرا که دو وزارتخانه است که در این عوائد و مصارف دخالت دارند یکی وزارت مالیه یکی وزارت طرق و در اینجا بهر دو اینها اجازه داده شده یکی از حیث جمع آوری و یکی هم از حیث پرداخت معذالك اگر طور دیگر بنظر آقا میرسد ممکن است پیشنهاد کنید و اما راجع بنمذید اسلاحتا مقدور دانست که در این مدت پنجسال اسلاحتا تعدید داشته باشد نه اینکه در ششماه يكسال يك مرتبه

اسامی رأى دهندگان

- آقایان - مجدشانی - میرزا صانسان اکبر - نفیسی - اقبال - زودعی - اسکندری - میرزا احمد خان صاری - دکتر طاهری - دکتر شیخ - سید کاظم زودی - هزار جریبی - میرزا محمد سید نواب - خاوری - دکتر اشرف - قاضی خان بخاری - امیر طری - فتح الله خان غازی - منعم - مدنیان - شریعت زاده - لوفانی - مرگوز لو - ابوالحسن خان یرینا - ملک آرائی - ملکدینی - فایز - رومانی - طارش خان - طباطبائی دیا - مفتی - سهرابجان ساکینان - اشرف زاده - عمراف - تننلالامان - میرزایاسین
- ماده آقای - امیدی - طراشچی - ازگانی - میر سید محمد بهائی - قاضی - مصدق - مقتدای - مؤید احمدی - مغیر فرزند امیر تیسره - حبیبخان افشار - محمد ناصر خان قزاقی - امیر حبیبخان بخاری - میر سعید محمد - دستان - کرمانی کاروانی - افشار - مولوی رضاقلیخان باستانی - چشمدی - ایزدی - طهرانی - سید عمر مفتی - توفیق - شریعتی - فطینی - لاریجانی - بیات - دهختری - افشار - کزک خیالی - مولوی سیورالی - دکتر ملک زاده - میر میرزا حبیبخان طاهری - روحی - حسینی میرزا توفیق - محمد علی میرزا دولتشاهی - دکتر طراشخان غازی - سیدی - فرعی - دادور - محمد تقی خان احمد - دیر سهرابی .

بک خارج می را بکنند. موضوع تبصره هم که در کمیسیون
انفاهه شد از این نقطه نظر بود که بعضی از اعضاء کمیسیون
معتقد بودند که باید صورت آن عوائل جمعا و خرجا جزیره
عوائل مملکتی بیاید و بنسب مجلس برسد بالاخره بواسطه
اینکه نقض غرض میشود و میخواستند شاید این عوالت در
جمع کنند و در یکجا مصرف برسانند و با اینجور تریب
بودجه این درست نمیشد بنشد که اختیار داده شود که
پنجسال عوالتش را صرف اصلاحاتش بکنند همانطور
که مطابق قانون مخصوص دیگری برای اصلاح راه آهن
آذربایجان کشتی رانی دریاچه ارومیه بین همین قانون گذشت
برای بدی اینکه این اداره عوالت و مخارج بی غیر و
بی اطلاعی نداشته باشد بنشد که تبصره اضافه شود که
مکلف باشد وزارت طرق که دو ماه از سال بعد که گذشت
صورت عوالت و مخارج را به مجلس شورای ملی بیاورد و
چون این قید در قانونی که برای تعمیر راه آهن آذربایجان
و کشتی رانی دریاچه رضائیه گذاشته بود آنجا این رعایت
نشد مقضی دانسته شد که در این قانون این نظر نامین شود
که صورت عوالت و مخارج راه آهن جلغا و کشتی رانی
دریاچه رضائیه را هم همه ساله مجلس بدینصورتی هم ندارد.

تیس - آقای روسی.

روسی - عرض کنم بنده با این لایحه مخالفت
ندارم و موافق و کمان میکنم اشکالی ندارد ولی از موقع
میخواستم استفاده بکنم و در کلیات یک عرایضی عرض
کنم که شاید بی مورد نباشد البته دولت باید تصدیق بکند
و ما هم تصدیق داریم که امروز وضعیات با چند سال
پیش از این خیلی تفاوت دارد و در اثر این تحولاتی
که در وضعیات مملکتی پیدا شده است و آن ترقیاتی که
با یک اندازه حقیقت در پیشرفت غالب امورات مملکت
متشاهد میشود افراد هم بهمین تناسب جلو رفته اند
و میشود گفتن این مردم صاحب همان ترقی هستند که در سال
قبل بودند مسلم است و تکیه کمالی صد نفر تا کرد خود دولت
تنها باوریا بفرستند معلوم میشود که این فکر فکر او است

و فکر کنم نسبت پس بقضای کل بود هم در شأن
بایستی مساقتهاست هر روزی را بموقع عمل بکار
یکی از چیزهایی که تعقیب نشده است و بنده تعجب
میکم که چطور است دولت در سدد بر بیامده است
مسئله اصول سندیکا و شرکت است و در واقع مجمع نوب
فردی است به بمول جمعی بااصلاح علم زوت دولت باید
هر کجا که پیش میآید این منظور را در نظر بگیرد مثلا
همین راه آهن بیله بازار با کشتی رانی دریاچه ارومیه را
بمطابق معاینه اصول سهایی و بانک ملی آکسیون دیوار
و سهامش را بر مردم بفروشد و این سرمایه های کوچک
کوچک در یکجا جمع شده که بتوانیم از این ثروت استفاده
کنیم ولی می بینم که اسلا دولت باین فکر نیست در
کردن کارخانه قندسازی که بزرگ الان یک کار خوبی است
ولی بانک ملی رفته است با صاحبان آنها مذاکره کرد
است و میخواهد با سرمایه خوض این کارخانه را بکند
ببندازد و میخواهد برای خوضشان یک کارخانه دیگر
بدهند اگر این را مطابق اصول سهایی بکنند و یک شرکی
تشکیل بدهند بنده قول میدهم که تمام سهام آن بفروش
برود و مردم با سرمایه های کوچک خوضشان تشکیل
یک شرکی بدهند و این کارخانه را راه ببندازند و باید
اصلاح بکنیم که از این راه بتوانیم غالب کارها مان را
اصلاح کنیم پس فرما - میخواهم لوله کشی کنیم باید
اصلا بدیده نموی جیبش بکنند کارهای دیگر را بمشاور
بنده قبول ندارم که کارها بمشاور روی این ترتیب باید
اکر کارها روی شرکت بیاوریم و روی این اصل بیاوریم
مردم حاضرند میخرند ولی امروز در دست مردم نگذاشته
بانک ملی الان چرا آکسیونهای خوض را در دستری
برای فروش ندیکند باید سرمایه های کوچک صد تومان
دویست تومان - سیمد تومان هر قدر نشان میخواهم
بدهند و یک چیزی را برای فوته همین راه آهن بیله
بازار آکسیون بکنند و بفروشد آنوقت یک مالیات بر
عایداتی هم مطابق مالیاتهای معموله که میکیرد از این جا
هم بگیرد دولت نباید هر چیز جزئی را خوض اداره
کند امروز دولت ما دکان اداره میکند ملک اداره میکند

بانک اداره میکند کشتی رانی اداره میکند دولت باید
مسئله مهمتری را تعقیب کند اینها را باید بدهد برود
ورقه رفته مردم را آشنا کند باینکه بیایند سرمایه های
کوچک کوچکتان را بیاورند و تشکیل شرکت بدهند و
از این راه استفاده بکنند بنده عرض میکنم که امروز
نوروزها نیست امروز بجمعا در ملک ما دو امینت
حقیقتا هست یکی امنیت جانی است که ادعا میکنند در
هیچ جای دنیا این امنیت نیست (مانندکان - صحیح است)
حتی در سایر مملکتی که از ما جلوترند امروز این
امنیت عدم الظایر وجود ندارد و اتفاقات خیلی مهم
لایق می افتد که در این جا اسلا نموده است که نیست دویم
نوعیت قضائی است که واقعا این کارهایی را که آقای
وزیر عدلیه کرده اند و باین تصمیم خشکی باینباری که
در اند و این قوانین که گذشته است رفته رفته امنیت
قضائی دارد ریشه میدواند و دارد محکم میشود امروز
در تمام مراحل قضائی شما شخصی نك پیدا نمیشود و
عرض وجود نمیکند که یک مرتبه بیاید بگوید این مال
مال من است او را جلوگیری کرده اند و بعضی این که
کسی ادعا کرد حبسش میکندند که کلام بردار است
بنت اسناد برودر جلو میرود و الحظه ما داریم رفته
رفته امنیت قضائی ثانی پیدا میکنیم امروز دیگر موقوف
است که نژوهای کوچک در ملک عرض وجود نمیکند
و بیاید بیرون امروز موقعی است که هر دو تومن صد
تومان جمع شده و هزار تومان سرمایه شده و ده تا هزار
تومان ده هزار تومن شده یک مؤسسه بشود ولی امروز
می بینیم که از این راه هیچ نتیجه نیکیرم دولت هم
هیچ در این راه کار نمیکند بنده میخواستم در اینجا
تذکر بدهم برای ما داشت آقای وزیر مالیه اینجا بودند که
بگرم اولت برای نموده همان کارخانه قند سازی که بزرگ
را آکسیون بکنند همین راه ورثه و بیله بازار را آکسیون
بکند و بگذارید همین آرا مردم بخرند و خود دولت
مقتضی علینوی را تعقیب بکند بنده میخواستم در این
قبه تذکری بدهم و برای عرض بکنم ولی فعلا وقت

گذشته است و همینقدر تذکر دادم و امیدوارم که اثر
داشته باشد و باز درموقع دیگر یادآوری میکنم که دولت
یک رشته کارهایی درست کند و دست مردم بدهد
مختصر - فرمایشات آقای روسی نماینده محترم همه صحیح
بود ولی جوایش را هم در ضمن خردشان فرمودند که
آن قسمتهایی که تا حالا شده است در بعضی چیزها مردم
از قدیم سدمه خورده بودند حالا بطوریکه فرمودند امنیت
زهر حجت فراهم شده است امنیت قضائی فعلا بعدنک است
و مردم هم خردشان خیلی خوب سرمایه خردشان را درست
میدارند و هر قدر بتوانند استفاده بکنند میکنند دولت
هم مانع نیست که کسی از پول خودش استفاده بکند کارخانه
کمبریک ساخته شود که بمشاور افتاده بود حالا هم بطور
سهایی است و اگر چنانچه مالکتن بخود بفرودشسهای
است ولی حالا کسی فرورشته نیست در هر صورت تذکری
که فرمودید بوقع است و از این بی بعد هم البته دولت
هم تشویق میکند بنی یادآوری میکند و این کار خود
دولت خودش میکند و منافات با این فرمایش هم که
فرمودند ندارد.

تیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - بنده یک موضوعی را لازم میدانم
در این لایحه توضیح بخوام که آقای وزیر طرق آقای
غیر توضیح فرمایند چون لایحه اینطور مینماید یعنی
مضمون لایحه این است که عوالت راه آهن بیله بازار
را گذار میشود بوزارت طرق که خودش آن عایدات را
جمع بکند و مخارج را بیارزد و آنچه را که زائد میاید
خرج مرمت و تعمیر بکند و بنظر بنده این لایحه دوسه
عیب دارد اول این لایحه مخالف است باقانون محاسبات
عمومی بعلمت این که عوالت باید جمع شود در یک نقطه
و برای مخارج هم درخواست سادشود و گرفته شود و
ثانی مخالف است با ماده سوم ماده چهارم قانون خزانه داری
ماده پنجم صورت ۱۳۰۱ آنجا فرماده سوم تصریح
شده که خزانه داری کل مأمور دریافت و تمرکز کاپه

عایدات نقدی و جنسی دولت و جمع آوری عواید کلیه مامورین صاحبجمع و کلیه و جوهی که بموجب قرار دادها و امتیازات باید به دولت برسد خواهد بود و در ماده چهارم کیفیت مخارجش است که بجهت تربیت باید بشود این لایحه اگر آنطور که بنده فهمیده نظر این باشد که خوششان جمع کنند عواید را و خوششان خرج کنند این مخالف تمام جریانات قوانین محاسبات و وزارت مالیه است و اگر غرض اینست که خبر عواید را جمع کنند و بگذارند در وزارت مالیه و بصرف دیگر رسانند این البته از این لایحه بر نمی آید پس باید تصریح بشود که این عایدات جمع شود در خزانه داری و بصرف دیگری نرسد الا خرج خودی و خرج تعمیر و مرمت راه آهن بیله بازار اگر غرض اینست که اسلحه به محاسبات دولت نیاید و بوزارت مالیه نیاید و بخرانه داری نیاید آن جریانات را پیدا کنند این مخالف تمام قوانین و ترتیبات وزارت مالیه میشود خوب است که توضیحی در اینخصوص بفرمایند که بجهت تربیت میشود.

مخبر - علاوه بر آن موادی را که فرمودند همین امسال هم در قانون متمم بودجه چندین ماده گذشت که تمام عواید باید بیاید بخرانه و در خزانه داری جمع آوری شود و اگر آن قوانین نبود آوردن این لایحه لزومی نداشت چون میخواهند برخلاف آن قوانین رفتار کنند و ایترآ جزء جمع و خرج ملکنی نبرند و پنجسال عواید آن را خرج خودی بکنند و از این جهت محتاج بتصویب مجلس است و حالا لایحه آورده اند که به تصویب مجلس برسانند که این عواید و مخارج دست وزارت طرق باشد

ولیع - آقای ونوق

سید مرتضی حاک و نوق - راه آهن بیله بازار برش را بنده دیدم حقیقه بقدری بد و منتضج است که از او کزن خیابان مائین بدتر کاری بآن ندارم ولی این لایحه که دولت آورده که بعد از مخارج جاری عایدات این راه فقط تا نایف سال صرف نمرات خودش بشود

را بر فرض که تعمیر لازم داشته باشد اولاً باید معلوم کرد که این راه بودنی لازم است یا خبر و ثانیاً عایداتی کلی است یا نه و اگر عایداتی دارد ممکن است وزارت طرق که اعتبار دارد یک مرتبه یک اعتبار کلی بگیرد و سال اول تعمیرش کند که دیگر همان طور که فرمودند هیچ محتاج نباشد باینکه این طور کنند و مخالف قانون محاسبات هم نباشد و بعد ها بطور استهلاک از عایداتی بپردازند و اگر هم عایدی ندارد که این چه زحمتی است که بجهت بخردن میدهد.

فهرست طرق (آقای کاظمی) چند نفر از آقایان یعنی خوبانست خواستند که جواب عرض میکنم. اولاً آقای دنیا سؤال فرمودند که اینجا بجهت تربیت اداره میشود بشکل اجازه بوده است یا بشکل دیگری؟ عرض میکنم که این راه از اول ۳۰۴ با اجازه داده شده تا اول امسال. ولی مستأجر بشرایطی که قرار گذاشته بود عمل نکرده همین جهت ازاول امسال اداره اش را خود دولت بستم گرفته. اما اینکه سؤال فرمودند مقصود از تصدیق چیست...؟

طباطبائی دنیا - مبلغ اجازه چه بود.
ولیع طرق - مبلغ اجازه یک میلیونی ثبت بود و یک میلیونی هم که ممکن بود تغییر کند و آن بسته به عایداتی بود که این راه ممکن بود داشته باشد ولی حداقل از سه هزار تومان کمتر نبود. ولی عرض کردم که مستأجر عمل نکرد بشرایطی برای اینکه نه آن اصلاحات و تصدیق که باید بکند کرده و نه آن اجازه که باید بدولت بدهد داده بود. و الان هم یک کیسویونی مشغول است که حساب او رسیدگی کند و حق دولت را از او بگیرد ولی راجع به تصدیق اصلاحات عرض میکنم که این راه آن را از اول یک راه آن خوب مکتفی نبود خیل اصلاحات لازم داشت که لازم بود آن اصلاحات ببدل آید و بکسی از شرایطی که در ضمن اجازه قبده بود که آن اصلاحات بعمل آید یک قسمت

زیادتری هم داشته باشد. اما اینکه آقای وثوق فرمودند که این راه آهن را باید برداشت یا حفظ کرد بمالوریکه نتیجه داشته باشد ما این فکر را کرده ایم. بالاخره باین نتیجه رسیده ایم که نگاهداری این راه آهن چنداناً بیشتر به مصلحت نزدیک است بشرط این که این اصلاحات بشود. حالا ممکن است در ضمن عمل و در ضمن این اصلاحاتی که میکنیم اگر دیدیم که عایدات خوبی زیاد نبود و کفاف استخراج را نداد ممکن است آنگاه يك لایحه بیابوریم به مجلس. ولی فعلاً برای تجارت و توسعه کار و حمل و نقل یک امر مفید و کار عملی است (جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است)

ولیس - آقای مؤید احمدی با کفایت مذاکرات عقلمند. بفرمایند.

مؤید احمدی - بنده يك توضیحی لازم بود عرض کنم. چون آقای وزیر فرمودند با آوردن این لایحه دیگر بر خلاف قوانین بودش مورد نداشت یعنی عرض بنده بی مورد بود با آن قسمی که بنده توضیح دادم آن توضیح این بود که ممکن است يك وجوهی را اختصاص بدهند بيك موضوعی و قسم این است که این وجوه جمع شود بر خزانه داری و صرف همین مورد بشود تا اینکه جزو وجوه عمومی بشود. با تصدیق است که غیر استثنائاً بر خلاف قانون يك کاری بکنند سؤال بنده اسألاً این بود پس عرض بنده بی مورد نبود.

وزیر طرق .. اسألاً مقصودم همین است که این وجوه اختصاص داده شود برای همین کار چنانکه الان هم رایج برآه آهن آذربایجان همینطور عمل میشود. عایدات راه آهن در مالیه آذربایجان جمع آوری میشود و بعد با اختصاص بصرف راه آهن میرسد و بصرف دیگری نمی رود.

ولیس - آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد. پیشنهادی از آقای دبیر رسیده قرائت میشود:

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که عایدات راه آهن رشت و نیله بازار را جمع آوری نمود پس از وضع مخارج جاری آن مؤسسه از اول فروردین ماه ۱۳۱۰ تا مدت پنجسال برای ساختن و مرمت و ادامه اصلاحات لازمه و خرید لوازم و اثاثیه راه آهن مزبور بوزارت طرق پرداخت نماید.

پیشنهاد دیگر آقای طباطبائی دینا

پیشنهاد می نمایم بفره بعنوان ماده دوم نوشته شود **ولیس** - آقای دینا **طباطبائی دینا** - راجع به پیشنهاد اولی چنانچه عرض کردم وزارت مالیه مصرف کننده نیست وزارت طرق مصرف کننده است این است که ببقیده بنده بهتر اینست که مطابق قوانین و مقررات جاریه قاعده اینست که وزارت مالیه این عواید را جمع آوری میکند آنگاه وزارت طرق راجع به بقیه هم چنانچه عرض کرده ام بفره در کمیسیون اضافه شده و به عقیده بنده بفره هیچ مربوط باین ماده نیست در صورتیکه بفره همیشه به مربوط بماده باشد نسبت برآه آهن آذربایجان و مخصوصاً کشتی رانی دریاچه رضاشاه این مسئله ابتدا مربوط باین ماده نیست این است که این بفره را بنده بعنوان ماده دوم پیشنهاد کردم و بهتر است

وزیر طرق - این قسمت اولی که آقای فرمودند که وزارت مالیه جمع آوری کند این مخالف است با ترتیبی که ما داریم خود وزارت مالیه هم با این شکل موافق است و اگر آن طور که میفرمایند بشود ما مورین مالیه باید در طول راه آهن مأمور بشوند بلیط بفروشند و جمع کنند و این بلیط را میخورند. (صحیح است) اوآن زحمت لازمیست که يك مأمور دیگری بیاید و این ترتیبی که نوشته شده است با موافقت خود وزارت مالیه بوده است اما قسمت دوم هیچ فرقی نمیکند که بفره باشد یا ماده واحده و بنده خیال میکنم اگر بفره باشد زودتر میکشود تا ماده.

بنده نماد میکنم که قبل از تشریف رفتن شعب تشکیل شود هیأت رئیسه خود را تعیین کنند و هم کمیسیون عرضی و مبنکرات را انتخاب نمایند دلیلش هم این است که واپسوت نمایندگی آقایان نمایندگان شرابا به بنده رسیده و واپسوتش را به بنده داده بودند چون شعبه مدافع و متخبر نداشت بنده طرح نکردم و همچنین برای مرخصی ها و این را در پنج دقیقه میشود انجام داد و موقع جلسه آینده هم **یکشنبه ششم تیرماه** دستور لایحه شهریه حیدر اعلی و استخدام سیو هس (مجلس لیم ساعت از ظهر گذشته ختم شد) **ولیس** مجلس شورای ملی. دادگر

طباطبائی دینا - چنانچه فرمودند اگر با تصویب وزارت مالیه این لایحه تنظیم شده بنده دستور میدارم **انصر** - امضاءه وزیر مالیه است و امضاءه علامت تصویب است. **ولیس** - رای میکشیم بماده واحده. موافقین ورقه ساقی میهند. (اغذ و شماره آراه بعمل آمده هفتادو چهار ورقه ساقی تعداد شد)

ولیس - عده حاضر در وقت تعیین رأی هشتادو هفت با کثرت هفتادو چهار رأی تصویب شد. * **۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه** **ولیس** - اگر چه جلسه دیر شده ولی بدو دلیل

- * اسامی موافقین - آقایان : امیر حسینخان بختیار - مسعودی خراسانی - فتح الله خان فروغی - میرزا حسینخان آنتار - مکت - هزارجریبی - لاریجانی - درزانی - ایردی - مقدم - لوتوالی - قوس - فراگوزلو - طهرانی - پوشوری - روس - احتشام زاده - خندلانی - میر سید احمد بهرانی - میرزا اسدالله قلی - قلی - دکتر طهرانی - جدیدی - طباطبائی دینا - مولوی - طلسی خان - بنهار - شریعت زاده - دکتر سنگ - منعم سنگ - دهستانی - ابوالحسن شان بریئا - دکتر شیخ - محمد علی خان احمد - امیر غازی - اعجاز - اقبال - دیر سهرابی - امیر دولتشاهی - وهنا - مؤید احمدی - علوی سزویاری - قسلی خان بختیار - هزارجریبی - غیر فرزند - دکتر شهابی - انصر - شوابوی - مندیدی - حاج علی اکبر امین - امیر تیمور دینانی کرمانی - امیر ابراهیمی - سید کاظم زیدی - فیهی - دکتر ملک زاده - دکتر احتشام - محمد ناصر خان شادقی - کاشانی - رضا قلیخان باستانی - فرخی - شریعی - وهیری - سهرابخان ساکینیان - محمد علی میرزا دولتشاهی - دکتر عطاءالله خان سعیدی - میرزا سادقخان اکبر - میرزا سیدضی - دادور - میرزا احمد خان مغازی - حمدلی میرزا دولتشاهی - یاق - میرزا محمد حسین نواب میر سید محمد محیط

قانون

اجازه پرداخت مخارج خرید اثاثیه سفارت ایران در رم و مخارج سفر و توقف مستخدمین

قنی کشتیهای ایتالیایی از محل فرج و جوهر موجود در بانکهای رم

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است فرج کلیه وجوهی را که در نزد بانکهای رم برای پرداخت اقساط قیمة کشتیها گذاشته شده بود بمبادیات سنه ۱۳۱۰ مملکتی برده و از آن محل بکهنزار لیره آنجلس برای مخارجی که جهت خرید اثاثیه سفارت ایران در رم پیش آمده است و دو هزار و یکصد تومان برای مخارج سفر و توقف هفت نفر مستخدمین قنی کشتیهای ایتالیایی که بایطالیا اعزام شده اند پرداخت یا احتساب نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسیده -
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بواگذاری قلاع و ابنیه که برای تحت قابو نمودن الوار در لرستان تهیه شده بملکیت الوار

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود قلاع و ابنیه و ساختمانهاییکه دولت برای تحت قابو نمودن الوار در لرستان ساخته و تهیه نموده هر طور مقتضی بداند اعم از فروش یا غیر آن بخرد آنها بطور ملکیت و اکتدار نماید این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسیده -
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تخصیص عایدات راه آهن رشت و بیله بازار بمخارج آن مؤسسه تا پنجسال

ماده واحده - بوزارتین مالیه و طرق اجازه داده میشود که عایدات راه آهن رشت و بیله بازار را پس از وضع مخارج جاری آن مؤسسه از اول فروردین ماه ۱۳۱۰ تا مدت پنجسال برای ساختن و مرمت و تعدید اصلاحات لازمه و خرید لوازم و اثاثیه راه آهن مزبور بصرف برسانند
بجزیره - وزارت طرق و شوارع در آخر هر سال منتهی تا دو ماه صورت جمع و خرج سنه مناسیه راه آهن بیله بازار برشت و راه آهن آذربایجان و کنتی رانی دریاچه رضائیه را بمجلس شورای ملی ارسال خواهد نمود
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسیده
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر